

Прилог 3. Збирног мишљења

Ревизија рачуна 2015. године

Извјештај: **Годишњи ревизорски извјештај за 2015. годину (препоруке финансијске ревизије системског карактера)**

Институција задужена за реализацију препорука ревизије: **Савјет министара БиХ**

Датум усвајања закључака Представничког дома ПСБиХ:

Крајњи рок за достављање повратне информације о реализацији закључака ПСБиХ према препорукама ревизије:

Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)	Предузете активности <ul style="list-style-type: none">• Реализована препорука• Дјелимично реализована препорука• Нереализована препорука (описати укратко)	Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)	Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)	Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)
1. Неопходно је ојачати јавну одговорност и понашање у складу са основним принципима владавине права, а то подразумијева и реализацију одлука Уставног суда БиХ, закључака Парламентарне скупштине БиХ и ревизијских препорука, те обавезно анализирати узроке и предузети одговарајуће активности.				
2. Препоручујемо свим институцијама укљученим у процес доношења годишњег буџета досљедно поштовање законских процедура и рокова за усвајање закона о буџету институција као кључног документа за реализацију циљева и ефикаснијег и ефективнијег рада институција БиХ.				
3. Препоручује се институцијама БиХ досљедна примјена донесених закључака Савјет министара				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>БиХ с циљем успостављања функционалног система финансијског управљања и контроле односно унутрашње ревизије.</p>				
<p>4. Препоручујемо Савјету министара БиХ да предузме радње из своје надлежности с циљем успостављања јединица за унутрашњу ревизију у институцијама БиХ, прије свега разматрањем Правилника о унутрашњој организацији којим се предвиђа успостављање јединица за унутрашњу ревизију.</p>				
<p>5. Препоручује се Централној јединици за хармонизацију да на основу закључака произашлих из Годишњег консолидованог извјештаја унутрашње ревизије и Годишњег консолидованог извјештаја о систему финансијског управљања и контроле, те закључака које је у складу с тим донио Савјет министара БиХ у оквиру својих надлежности, покрене активности с циљем обезбјеђења услова за значајнији напредак у успостављању ефикасног система финансијског управљања и контроле односно функционалне унутрашње ревизије у институцијама БиХ.</p>				
<p>6. Поново препоручујемо да се с циљем реалног</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>исказивања билансних позиција убрза процес рјешавања питања државне имовине, а након коначног рјешавања питања власништва државне имовине изврши укњижење власништва ове имовине те и њено коначно евидентирање у пословним књигама титулара.</p>				
<p>7. Поново препоручујемо да се попису средстава и извора средстава приступи плански и детаљно, што подразумијева комплетну припрему свих фаза пописа и праћење реализације процеса пописа као и финалних књижења свођења књиговодственог стања на стварно стање утврђено пописом.</p>				
<p>8. Технички мандат треба да буде начин рјешавања проблема када није могуће благовремено именовати односно поставити руководиоце, те га у складу с тим треба и третирати.</p>				
<p>9. Дужину трајања техничког мандата треба свести на најмању могућу мјеру благовременим покретањем законом прописаних процедура за избор и именовање или постављење.</p>				
<p>10. Сматрамо да Савјет министара БиХ питање техничког мандата треба да уреди прецизно, како би</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>се дефинисао обим овлашћења која могу имати особе у техничком мандату.</p>				
<p>11. Када су у питању парнични поступци изразито високих вриједности, институције и њихов законски заступник требало би уско да сарађују на највишем нивоу.</p>				
<p>12. Фактори ризика код парница великих вриједности треба да буду утврђени од почетка поступка, те сведени на најмањи могући ниво.</p>				
<p>13. Сваки значајнији поступак у смислу утуженог износа треба да буде прецизно анализиран у погледу могућег исхода у поступку како би се смањио ризик од непотребног губитка додатних средстава, у смислу затезних камата и трошкова поступка.</p>				
<p>14. Ставови институција укључених у поступак пред судом морају бити јединствени и утврђени о сваком питању и прије сваког појединачног поступања пред надлежним судом.</p>				
<p>15. Препоручујемо институцијама да, када су у питању права по основу рада, односно прописи у вези са платама и накнадама те другим питањима, поступају у складу са мишљењима надлежних тијела и</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
институција.				
16. Када су у питању јавне набавке, институције треба да наставе са унапређивањем успостављених система, побољшавањем планирања, а посебно спровођењем поступака и извршавања планова јавних набавки.				
17. Едукација и усавршавање запосленика који раде на поступцима јавних набавки треба да буде један од дугорочних циљева сваке институције.				
18. Сматрамо да је систем плата у институцијама БиХ треба регулисати одвојено за ниво законодавне, судске и извршне власти, узимајући у обзир статус независних институција које имају посебне законе (<i>lex specialis</i>) засноване на међународним стандардима и добрим праксама којима се регулише специфичност пословања тих институција.				
19. Препоручујемо да надлежне институције убрзају и без одгађања окончају активности по питању доношења подзаконских аката којима би се регулисала и обезбиједила исплата додатка на законит начин.				
20. И даље истичемо потребу успостављања ефикаснијег система надзора над примјеном Закона				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>о платама и накнадама у институцијама БиХ дефинисањем јасних и прецизних процедура и поступка спровођења надзора од Министарства финансија и трезора БиХ те поступка рјешавања евентуалних спорова (супротних ставова) између Министарства и институција БиХ.</p>				
<p>21. Препоручујемо Министарству финансија и трезора БиХ да убрза активности на доношењу подзаконског акта везаног за накнаде за превоз, водећи рачуна да се њиме превазиђу све уочене девијације и обезбиједи поштовање принципа рационалног и намјенског коришћења јавних средстава.</p>				
<p>22. Скрећемо пажњу на потребу успостављања системских евиденција о формираним одборима, вијећима, комисијама и другим тијелима на нивоу институција БиХ и њиховим издацима (како оних које се финансирају из буџета институција БиХ тако и из других извора финансирања).</p>				
<p>23. Дефинисање јасних критеријума и правила за формирање одбора, вијећа, комисија и других тијела и транспарентних процедура и критеријума за именовање чланова тијела.</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>24. Ажурно праћење трајања мандата именованих чланова и благовременог покретања поступака именовања нових чланова тијела, како би се избјегле ситуације да они функционишу у словима истеклих мандата или обуставе функционисање у потпуности, те</p>				
<p>25. Дефинисање једнообразних процедура и правила извјештавања о раду тијела, а с циљем унапређења система надзора над радом тијела.</p>				
<p>26. Мишљења смо да је нужно узети у обзир основне законе и специфичности свих институција БиХ те на основу детаљне анализе креирати одговарајуће критеријуме и извршити одговарајућу класификацију институција БиХ по питању примјене правилника - подзаконских аката у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ (употреба возила, телефони, репрезентација).</p>				
<p>27. С обзиром да се ради о категоријама трошкова гдје је врло танка линија између приватне и јавне потрошње (употреба возила, телефони, репрезентација), потребно је правилнике дорадити ради јаснијег и прецизнијег дефинисања начина и сврхе коришћења</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>појединих средстава и обезбјеђења додатне пратеће документације којом би се на недвосмислен начин доказала намјенска потрошња и транспарентност коришћења средстава у ове намјене.</p>				
<p>28. Законито поступање је одговорност и обавеза сваке институције појединачно, међутим потребно је да све надлежне институције (Парламентарна скупштина БиХ, Савјет министара БиХ, Агенција за јавне набаве, Канцеларија за разматрање жалби, Правобранилаштво БиХ и друге релевантне институције), свака у оквиру својих надлежности, предузме додатне активности како би се обезбиједила досљедна примјена Закона о јавним набавкама, унаприједила ефикасност цјелокупног система јавних набавки те смањио простор за значајне неправилности и евентуалне негативне ефекте за јавна средства.</p>				
<p>29. С обзиром на различите ставове институција које треба да буду обухваћене заједничким набавкама, препоручујемо надлежним институцијама (Министарству безбједности БиХ, Граничној полицији и Агенцији за истраге и заштиту БиХ) да</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>предузму активности на спровођењу Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ везано за спровођење заједничких набавки за одређену опрему за полицијска тијела БиХ.</p>				
<p>30. Препоручује се Савјету министара БиХ да у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, код надлежне комисије иницира усвајање међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.</p>				
<p>31. Препоручујемо редовно сачињавање детаљних анализа и евалуација ефикасности и степена примјене усвојених стратешких докумената у области борбе против корупције, с циљем благовременог реаговања на одступања и уочене негативне намјере и поступања.</p>				
<p>32. Препоручујемо да се убрзају активности по овом питању. Такође, препоручујемо да се предузму активности како би се отклониле слабости у спровођењу процеса запошљавања.</p>				
<p>33. Имајући у виду законска ограничења у погледу запошљавања у институцијама БиХ, мишљења смо да је приликом одобравања средстава за ангажовање</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>спољних сарадника потребно вршити детаљније анализе и водити рачуна о оправданости и економичности ангажмана спољних сарадника.</p>				
<p>34. Препоручујемо да се у наредном периоду, упркос постојању ограничавајућих фактора, управљању људским ресурсима, као једном од битних сегмената реформе јавне управе, посвети више пажње, с циљем изградње професионалне и дјелотворне државне управе.</p>				
<p>35. Поново препоручујемо предузимање активности за унапређење планирања средстава за суфинансирање ИПА пројеката за ове намјене у смислу обезбјеђења неопходних средстава и непотребног резервисања средстава у буџету институција БиХ те унапређење транспарентности извјештавања институција БиХ о резултатима и ефектима и динамици реализације ИПА пројеката.</p>				
<p>36. Препоручујемо предузимање активности за успостављање квалитетнијег процеса управљања капиталним пројектима, анализирањем начина и динамике реализације вишегодишњих пројеката, ажурирање одлуке о вишегодишњим пројектима у</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>складу са законом о буџету и стварним потребама за буџетским средствима, те системско регулисање питања вишегодишњих пројеката уз успостављање механизма контроле за ефикасније коришћење ограничених буџетских средстава.</p>				
<p>37. Препоручујемо Савјету министара БиХ да донесе одлуку о расподјели средства од УМТС дозвола за 2015. годину, те да донесе посебне одлуке о расподјели средстава за развој сектора телекомуникација.</p>				
<p>38. Такође, препоручујемо Савјету министара БиХ те Министарству комуникација и транспорта БиХ и Управи за индиректно опорезивање БиХ да предузму ефикасне мјере с циљем реализације средстава намијењених за финансирање припреме и изградње путне инфраструктуре.</p>				
<p>39. Препоручујемо Савјету министара БиХ да анализира коришћење средстава спољних кредита за које се плаћа интеркаларна камата (commitment fee) и у сарадњи са надлежним тијелима предузме даље активности на отклањању могућих узрока неадекватног коришћења средстава и смањењу</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>трошкова интеркаларне камате.</p>				
<p>40. И даље наглашавамо потребу доношења плана рационализације трошкова закупа и стратегије за рјешавања питања закупа и трајног смјештаја институција БиХ, са утврђеним приоритетима, носиоцима обавеза, динамиком реализовања и изворима финансирања. Напомињемо да при изради наведене стратегије треба имати у виду и питање статуса државне имовине.</p>				
<p>41. Премда је у наредној години износ укупно одобрених средстава за текућу резерву у буџету институција БиХ прилично мањи, препоручујемо Предсједништву БиХ да прецизно дефинише правила и процедуре о висини и критеријумима за додјелу средстава текуће резерве у сврху транспарентности процеса додјеле и извјештавања свих корисника.</p>				
<p>42. Мишљења смо да реализацију грантова одобравањем из буџетске резерве треба користити у изузетним случајевима, када се ради о непланираним ситуацијама и догађајима који су условили одобравање средстава на такав начин. Сва остале грантове и трансфере требало би планирати у буџету</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>институција, а њихову додјелу реализовати на транспарентан начин, уз утврђивање критеријума за додјелу и адекватне контроле намјенског трошења.</p>				
<p>43. Препоручујемо Министарству комуникација и транспорта БиХ да хитно предузме све потребне активности како би Дирекција за цивилно ваздухопловство што прије почела остваривати приходе утврђене Законом.</p>				
<p>44. С циљем рјешавања проблема праћења односно контроле наплате прихода неопходно је обезбиједити услове да све институције на ефикасан и поуздан начин могу извршити контролу наплате непореских прихода.</p>				
<p>45. Потребно је ставити у употребу успостављене модуле и повезати нове модуле са ИСФУ-ом како би се добио интегрисан и свеобухватан систем финансијског управљања. Такође, потребно је успоставити нови систем плата и кадровске евиденције. Успостављању нових система треба да претходе адекватне анализе. Такође треба благовремено анализирати стварне потребе за лиценцама и након успостављања система вршити</p>				

<p align="center">Препоручене активности (копија из текста Извјештаја ревизије)</p>	<p align="center">Предузете активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реализована препорука • Дјелимично реализована препорука • Нереализована препорука (описати укратко) 	<p align="center">Остварена сарадња са другим институцијама (навести називе институција и садржај сарадње)</p>	<p align="center">Остварени резултат по датој препоруци (описати укратко)</p>	<p align="center">Коментар (обавезно за нереализовани дио препоруке)</p>
<p>набавку већег дијела лиценци и почети их користити и одржавати у моменту када се нови информациони систем пушта у рад, с циљем смањења трошкова одржавања софтвера.</p>				
<p>46. Сматрамо да Генерални секретаријат треба да покрене званичну иницијативу за испитивање могућности повезивање институција на систем е-влада путем мрежа у власништву институција БиХ. Сугеришемо да се размотри потреба и могућност формирања радне групе коју би чинили експерти из институција које користе ресурсе е-влада, како би се дали приједлози за побољшања и унаприједио постојећи систем.</p>				
<p>47. Сматрамо да треба усвојити подзаконске акте, извршити акредитацију сертификационих тијела и омогућити процес електронског потписивања.</p>				